

Oma matkani JOLIVEssa oli täynnä hektisyyttä ja arjen puurtamisen sävyttämää. Kiire kompleksisessa maailmassa vie helposti mennessään. Erityisesti juuri siksi nämä pysähtymiset koin tärkeiksi. Jokaisessa sessiossa oli hyviä näkökulmia johtamiseen ja työyhteisön kehittämiseen. Filosofista pohdintaa oli paljon ja se jätti tilaa omien ajatusten peilaamiselle. Piti pysähtyä miettimään elämän perusarvoja. Hyvät kohtaamiset, ihmisten johtaminen, työyhteisön hyvinvointi ja erityisesti oma johtamisfilosofia, saivat hyvää tuuletusta.

Elisabetin oma matka sisuinen oli mielenkiintoinen. Ääri rajoilla työskentely voi parhaimmillaan tukea olennaisen löytämistä. Kirkastuu ajatus siitä, mikä on tärkeää ja mihin kannattaa erityisesti satsata. Lempeä ja inhimillinen johtaja mahdollistaa potentiaalın kehittymisen. Se tukee työntekijöiden jaksamista, vähentää kuormitusta ja vahvistaa mielikuvaa yhteisestä jaetusta maailmasta. Se mahdollista yhteisön hyvinvointia ja tukee työntekijöitä haasteellisissa työtehtävissä. Lempeä sisu mahdollistaa myös vaihtoehtoiset reitit perille pääsyn varmistamiseksi.

Jenni Spännäri kertoi viisauteen liittyvistä asioista. Pyrkimällä kohti viisautta, luodaan maailmaan hyviä, tasapainoisempia ja ymmärrettävämpiä tulokulmia elämän moninaisuuteen. Vaikeudet voivat olla innostamassa viisauden lähteille. On viisautta tunnistaa asioita, joihin voi vaikuttaa. Tilanteita tulisi kohdata avoimesti, jolloin on nähtävissä enemmän näkökulmia ja ratkaisuvaihtoehtoja. Tilanteita tulee pystyä reflektoimaan, jolloin pohdintojen kautta voi löytyä jotakin uutta. Emootiot, myötätunto ja empatia syventävät kokemuksiamme, joita tarvitsemme asioiden syvässä ymmärtämisessä.

Kohti mielekästä oppimisympäristöä, oli yksi Ilkka Halavan teemoista. Hän sai meidät pohtimaan oppimista uudessa kontekstissa, jossa oppiminen on sidottu enemmän oppilaiden kokemuksiin, yhteiseen jakamiseen ja moninaiisiin yksilöllisiin oppimisstrategioihin. Sovinko järjestelmään –kysymys voi olla viitoittamassa tietä systeemin metakognitiiviseen tarkasteluun. Oppiminen on paljon laajempi ajatus, mitä perinteisesti on oppimisprosessilla tarkoitettu. Oppimista on kaikkialla. Kuka tai mikä milloinkin opettaa, on hyvä kysymys. Digitaalisuus, oppimisanalytiikka ja rakentava vuorovaikutuskulttuuri, ovat keskeisiä uuden oppimisessa. Tarvitaan paljon enemmän oikeita kysymyksiä kuin oikeita vastauksia. Tulisi ymmärtää, että myös opettajat ovat oppimassa asioita. Opettajan tehtävä on opettaa muutakin kuin pelkkiä faktoja. Hänen roolinsa korostuu asennoitumisessa tulevaisuuteen ja toivoon. Tulevaisuuden työ on ennen kaikkea vuorovaikutustyötä. Olemme muutoksen arkkitehteina. Kaikki mikä on tehty, on hallittavissa.

Asta Raami avasi intuition käsitettä. Intuitio toimii sateenvarjona erilaisille näkökulmille aistittaessa tai reagoitaessa tilanteisiin. Intuition kuuluu myös riskit. Ne mahdollistavat uusia näkökulmia, uutta asennetta ja uusia innovatiivisia ratkaisuja.

Viivi Pentikäinen puhui läsnäolosta ja myötätunnosta. Koulumaailmaan liittyi paljon tasoja, joissa erityisesti empatia ja myötätunto ovat vahvasti läsnä monissa tilanteissa. Hyvässä työyhteisössä korostuu myötätuntoiset jakamiset. Se on myös taito, jota voidaan oppilaille opettaa. Turvallinen koulukulttuuri ja siihen liittyvä tunneilmasto tarkoittaa hyvällä asenteella tapahtuvaa keskustelukulttuuria, jossa vaikeistakin asioista voidaan puhua. Myötäilo on yksi vaikeimmista tunnetaidoista.

Tommy Hellsten korosti johtamistaidoissa aitoa läsnäoloa, itsestä huolehtimista, nöyryyttä, joka mahdollistaa toisen kunnioittamisen. Johtaja tarvitsee rohkeutta ja vimmaa kiinnostua ja luoda jotakin uutta. Kvanttihilppujen pitäisi kuulua johtajien asennevalikoimaan.

JOLIVE vahvisti metakognitiivista ajattelua. On äärimmäisen tärkeää nähdä iso kuva oppimisesta, työyhteisöstä, koulumaailman prosesseista, yhteiskunnan murroksesta, kestävästä kehityksestä ja

tulevaisuudesta. Pahimmillaan koulumaailma opettaa eilisen historiaa ja taantuu perinteisiin, joista ei uutta oppimiskulttuuria rakennettaessa kannata pitää kiinni. Parhaimmillaan koulu antaa hyviä eväitä oppilaille oman koulupolkunsa löytämiseksi. Sille matkalle saa mukaansa hyvinvointia, luottamusta omaan osaamiseen, taitoja reflektoida ja kommunikoida vuorovaikutteisissa tilanteissa ja halun ja asenteen oppia uutta.

Erilaisuuksien kirjat monenlaisuuksineen ovat läsnä työyhteisössämme. Erityisesti se näkyy oppilaiden osaamisprofiilien laajana skaalana, mutta myös aikuisten toimintatapojen rikkautena. Osaava yhteisö hallitsee runsaan pedagogiikan lasten kanssa, joilla on moninaisia oppimisvaikeuksia. Mitä erilaisempaa on, sitä enemmän meitä haastetaan oppimaan ja osaamaan. Aikuisten taidot lisääntyvät, kun oppilaiden rakentamat oppimisympäristöt valtaavat alaa.

Nerous, taiteellisuus, kyvykkyys ja yhteisöllinen viisaus, luovat jotakin ainutlaatuista, joka mahdollistaa osallistujille huikean matkan kohti merkityksellistä tulevaa. Matkan varrelle mahtuu toivottavasti myös lempeää sisua ja aitoa läsnä olevaa inhimillistä viisautta.